Vastaus valtuustoaloitteeseen vaalimainostelineistä yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa

7895/00.05.00/2024

Kaupunginvaltuusto 09.09.2024 § 58

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Mika Bymanin, Timo Lehmusmetsän, Liisa Varjolan, Kirsi Kekin, Camilla Relanderin ja Paula Werningin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet esitämme, että Kouvolan kaupunki tekee linjauksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa, joita ovat:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi,
- alue- ja kuntavaalit joka neljäs vuosi,
- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) joka kuudes vuosi ja
- Euroopan parlamentin vaalit (europarlamenttivaalit} joka viides vuosi.

Tänä vuonna kaupunginhallitus teki yllättävän päätöksen olla asettamatta telineitä europarlamenttivaaleissa. Kouvolan kaupungilla on oma vastuunsa demokratian toteutumisesta ja kuntalaisten äänestämään kannustamisessa. Telineiden pystyttämättä jättäminen ei näitä asioita edistä, eikä myöskään tuo mitään varsinaisia säästöjä. Vaalien tulee näkyä myös katukuvassa, ja vaalimainostelineet ovat olleet puolueille tasa-arvoinen paikka olla esillä.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 253

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Konsernipalveluiden toimialan, Hallintopalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.9.2024 Paula Werning, Mika Byman, Timo Lehmusmetsä, Liisa Varjola, Kirsi Kekki ja Camilla Relander tekivät valtuustoaloitteen, että Kouvolan kaupunki tekee linjauksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa.

Nykytilakuvaus

Kunnalla ei ole lakisääteisiä velvollisuuksia vaalimainonnan järjestämisessä. Kunnallinen vaalimainontakäytäntö on perustunut kuntien keskusjärjestöjen suositukseen ja sitä on noudatettu 1970-luvulta lähtien. Perusteena suositukselle on aikanaan ollut vaalimainonnan yhdenmukaistamisen tarve, kaupunki- ja maisemakuvalliset syyt sekä ympäristön siisteys. Muutama kunta on 2020-luvulla luopunut osassa vaaleissa vaalimainostelineiden asettamisesta.

Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain. Mikäli maksu peritään, sen tulee kattaa kunnalle aiheutuvat kustannukset, maksun tulee olla samansuuruinen mainostilaa varanneille puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistyksille ja kaikki voivat varata saman määrän mainospaikkoja.

Hallintosäännössä ei ole määräystä, mille toimielimelle päätösvalta vaalimainostelineiden asettamisesta kuuluu. Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, jolloin päätösvallan katsotaan kuuluvan kaupunginhallitukselle. Kouvolan kaupunginhallitus on jokaisen vaalin osalta erikseen päättänyt, asettaako kaupunki puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön vaaleissa vaalimainostelineitä ja minne vaalimainostelineet asetetaan.

Vaalimainostelineen on luontevaa asettaa paikkaan, jossa liikutaan kävellen. Ns. uuden Kouvolan aikana vaalimainostelineet on asetettu seuraaviin paikkoihin:

- Kouvola: kävelykatu Manski, Utinkatu 52, Madekuja 1, Kotkankallionkatu 9;
- Kuusankoski: Kauppalanaukio, Jaalantie - Voikkaantie risteys (Linjatalon puoli);
- Anjalankoski: Inkeroinen S-marketin ja Valtatien välinen viherkaista,
- Myllykoski marketalueen ja Hämeentien välinen viherkaista,
- Sippola Sippolantie 18;
- Valkeala: Kustaa III tie 8-10, Heparontie 115-119;
- Elimäki: Vanhamaantie 3, Kyminasemantie 6;
- Jaala: Jaalantie 117.

Elimäen, Jaalan, Koria ja Sippolan vaalimainostelineet ovat sijainneet yksityisen hallinnoimilla kiinteistöillä, jolloin kiinteistönomistajilta on pyydetty lupa vaalimainostelineen asettamiseen ennen kaupunginhallituksen päätöksentekoa. Jaalassa kiinteistönomistaja ei ole halunnut myöntää lupaa vaalimainostelineen asettamiseen useamman vaalin osalta. Muut vaalimainostelineiden paikat ovat kaupungin hallinnoimia. Kaupungin kunnossapitopäällikkö on myöntänyt luvan vaalimainostelineen asettamiseen kaupungin hallinnoimille alueille.

Mikäli kaupunginhallitus päättäisi asettaa vaalimainostelineet puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa samoihin kaupunginosiin saman määräisesti kuin aiemmin, tulee keskusvaalilautakunnan etsiä kaupunginosista uudet vaalimainostelinepaikat niiden kiinteistöjen osalta, jotka eivät myönnä lupaa tai pysyväislupaa vaalimainostelineen asettamiseen.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 13.11.2024 mennessä.

Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Kaupunginhallitus voi päättää vaaleittain tai tehdä toistaiseksi voimassa olevan päätöksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa tai päättää olla asettamatta vaalimainostelineitä.

Alue- ja kuntavaalien 2025 vaalimainostelineiden asettaminen on tarkoituksenmukaista tuoda tammi-helmikuussa 2025 kaupunginhallitukselle päätettäväksi.

Päätöksentekoon asia valmistellaan valtuustoaloitteen mukaisesti siten, että Kouvolan kaupunki tekee päätöksellään linjauksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa, edellyttäen kuitenkin päätöksessään sitä, että mikäli kaupunginhallitus päättäisi asettaa vaalimainostelineet puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa samoihin kaupunginosiin saman määräisesti kuin aiemmin, tulee keskusvaalilautakunnan tämän lisäksi etsiä kaupunginosista uudet vaalimainostelinepaikat niiden kiinteistöjen osalta, jotka eivät myönnä lupaa tai pysyväislupaa vaalimainostelineen asettamiseen.

Lisätietoja: kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto
    1. päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa, että kaupunginhallitukselle valmistellaan asia päätöksentekoon valtuustoaloitteen mukaisesti siten, että Kouvolan kaupunki tekisi linjauksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa huomioiden päätöksenteossa myös sijoittelua koskevat edellytykset.
    2. toteaa, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 26.11.2024 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 26.11.2024 lukien.

Kaupunginvaltuusto 02.12.2024 § 88

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto

1. päättää merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa, että kaupunginhallitukselle valmistellaan asia päätöksentekoon valtuustoaloitteen mukaisesti siten, että Kouvolan kaupunki tekisi linjauksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa huomioiden päätöksenteossa myös sijoittelua koskevat edellytykset.

2. toteaa, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Asian käsittely:

Puheenvuoron käytti valtuutettu Mika Byman.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto

1. päätti merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja totesi, että kaupunginhallitukselle valmistellaan asia päätöksen tekoon valtuustoaloitteen mukaisesti siten, että Kouvolan kaupunki tekisi linjauksen vaalimainostelineiden asettamisesta puolueiden ja ehdokkaita asettavien yhdistysten käyttöön kaikissa yleisissä valtakunnallisissa vaaleissa huomioiden päätöksenteossa myös sijoittelua koskevat edellytykset.
2. totesi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.